

Forfatter: Winther, Christian

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter

Citation: Winther, Christian: "Poetiske Skrifter", i Winther, Christian: *Poetiske Skrifter*, udg. af Oluf Friis , 1927-29, s. XVIII. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-winterchr03val-shoot-idm140679266531584/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

Mand« eller »den Fryd, som kan blomstre mellem Kvinde og Mand«.

Fra den ældre Novelledigtning, som den er repræsenteret i visse af Blichers og Fru Gyllembourgs Noveller, har Winther overtaget Intrigekompositionen med de indviklet sammenslyngede »Handlinger« og spændende Episoder, der til sidst lykkeligt opløses. I »Episode af et Familieliv« genfindes en saadan udspekuleret Handlingsmekanisme, med Forviklinger og Opklaringer, tilsat et romantisk Gysemotiv: Dobbeltgængeriet. Som en død Vægt tynger hele dette Novelleapparat den psykologiske Skildring, der i sig selv er en af Winthers interessanteste. I »Et Hjertes Gaade« er Handlingen mindre kompliceret og saa behændigt gjort — f. Eks. Redegørelsen for Drabet — at den psykologiske Analyse og »Billederne« kommer til deres fulde Ret.

Det viser sig da, at Winther naar højest i sine Noveller — som i sine poetiske Fortællinger — hvor han kan lade selve Handlingen træde tilbage, saa den kun fornemmes som »Spænding«. Novellerne bliver til psykologiske Skitser og Genrebilleder, saaledes ypperst i »Et Hjertes Gaade« og i »En Aftenscene«.

De to Noveller har samme Kompositionsmaade, idet den egentlige Fortælling meddeles gennem en af de optrædende Personer selv. I »Et Hjertes Gaade« er det Grevinde Beate, der indvier sin unge elskede, Camillo, i sit Livs Hemmelighed, og i »En Aftenscene« er det Ole Borch, der maa berette for sin Fæstemø Abigael om sit Kærlighedseventyr i Florens. Omkring disse Skriftemaal er i begge Novellerne lagt en Ramme, i den første som en hel Novelle uden om Kernenovellen, i den sidste som et selvstændigt udført Billede uden om Midterbilledet. En samtidig Anmelder anskueliggjorde denne Komposition ved at sammenligne »En Aftenscene« med et hollandsk Portrætstykke, i hvis Baggrund en Udsigt er aabnet til et italiensk Landskab.

Winther har i de to Noveller været heldig i sit Valg af to Figurer, der paa en egen troværdig Maa-